

Samenvatting

- Tweede gesprek met de Recovery & Resilience Task Force (10.2.e) en DG ECFIN (10.2.e) over bouwsteen 1 van de NL'se conceptinventarisatie van maatregelen voor een concept RRP.
- NL geeft aan belang van urgentie van de CIE te delen in het opstellen van de RRP's. Het proces in NL wijkt af van andere LS vanwege de aanstaande verkiezingen, waardoor het indienen van het RRP aan het volgende kabinet wordt gelaten. Inzet van NL is nu om van de CIE zoveel mogelijk gedetailleerde feedback te krijgen op de geïnventariseerde maatregelen, zodat duidelijk wordt welke maatregelen onder welke voorwaarden kunnen worden ingediend door een nieuw kabinet. Dit is belangrijke input voor het formatieproces waarin ook juist beslissingen kunnen worden genomen over nieuwe hervormingen en maatregelen.
- Op de maatregelen die NL nu heeft ingediend geeft CIE aan dat meer detailniveau nodig is om volledige feedback te kunnen geven – een volledig assessment is pas mogelijk op het gehele (concept) RRP. Op hoofdlijnen benadrukt de CIE belang dat maatregelen in het (concept)-RRP structureel moeten bijdragen aan het herstel en een langdurig effect moeten hebben op de transitie, en zou hier graag meer ambitie op willen zien. Verder wijst CIE o.a. op belang toepassing do no significant harm principe per maatregel, principe van retroactiviteit (geen gemaakte kosten voor 1 februari 2020) en vermijden van terugkerende investeringen (zie verslag voor meer detail).
- Om de formatie goed voor te bereiden heeft NL gevraagd om meer guidance. Aan de CIE is verzocht om meer helderheid en duidelijkheid te verschaffen over de zogenoemde cut-off lines met betrekking tot de 1 februari-grens, recurrence en additionaliteit voor de aangedragen voorstellen.

Vervolgproces

- Op verzoek van NL geeft CIE aan tussen 15 en 26 maart beschikbaar te zijn voor technische meetings op Head of Unit niveau (10.2.e) voor de 7 verschillende componenten van bouwsteen 1, om deze gedetailleerde feedback te kunnen geven. Hiervoor zullen ook de relevante DG's van de CIE bij worden betrokken. CIE zal hiertoe schriftelijke vragen toesturen die verder als leidraad kunnen worden gebruikt voor de technische gesprekken. Na deze gesprekken zou CIE ook graag een herziene versie van het totale document zien. NL verwelkomt dit: belangrijk om de komende weken duidelijkheid te krijgen over maatregelen die in aanmerking komen en welke informatie NL verder op maatregelniveau moet aanleveren voor het assessment.
- In de weken tussen 29 maart en 14 april zullen vervolgesprekken op technisch niveau plaatsvinden voor zowel bouwsteen 1 als bouwsteen 2 (inventarisatie nieuwe maatregelen).

Verslag

- CIE verwelkomt het nieuwe document dat NL heeft ingediend; CIE geeft aan zich ervan bewust te zijn dat dit een preliminary draft is en het document een goede basis is voor verdere discussies. Hierbij wel de opmerking dat meer detailniveau nodig is om volledige feedback te kunnen geven en een volledige assessment te kunnen doen. CIE kan wel op hoofdlijnen meegeven welke maatregelen problematischer zijn dan anderen. Verder disclaimer dat het

assessment niet kan plaatsvinden op individuele maatregelen maar op het gehele (concept) RRP.

- CIE geeft de volgende overkoepelende feedback mee:
 - CIE geeft aan dat NL in vergelijking met andere LS relatief veel “backward-looking” maatregelen heeft opgenomen in het overzicht – andere LS zijn meer “forward-looking” met nieuwe maatregelen, investeringen en hervormingen. CIE geeft aan dat NL meer ambitie kan laten zien, waarbij de bijdragen aan de ‘milestones en targets’ leidend zijn. CIE wijst erop dat de maatregelen uit de RRP’s structureel moeten bijdragen aan het herstel en hierbij een langdurige bijdrage moet leveren aan de transities op groen en digitaal – CIE benadrukt dat ze ook graag nieuwe maatregelen zien i.p.v. alleen maatregelen die al genomen zijn. Ook twijfel over de crisis-gerelateerde maatregelen voor het managen van de Covid-19 crisis die zijn opgenomen: hier zijn volgens CIE andere middelen voor. Hierbij wel het besef van de CIE dat dit een politiek besluit is en dat deze door nieuwe regering pas wordt genomen.
 - CIE geeft aan dat de overkoepelende ‘narratives’ van sommige componenten ambitieuzer zijn dan de maatregelen die in de betreffende component zijn opgenomen. CIE wil dat de maatregelen beter passen in het perspectief dat per component staat beschreven en in het overkoepelende narratief dat voor het (concept) RRP moet worden opgesteld.
 - CIE benadrukt dat de volgende elementen erg belangrijk zijn voor het assessment van het plan, zonder deze uitwerking kan het plan niet goedgekeurd worden:
 - Het do-no-significant-harm (DNSH-)principe moet per maatregel worden toegepast, niet op het niveau van de component. Dit betekent dat in iedere maatregel moet worden uitgewerkt hoe op het DNSH-principe wordt toegezien en gehandhaafd; CIE merkt op dat het principe ook geldt voor bijv. de investeringen die onder het groeifonds en de Bik zullen worden uitgevoerd.
 - Controls en audits per maatregel;
 - Gendergelijkheid en gelijke kansen moeten geïntegreerd en gestroomlijnd worden.
 - Ook meer aandacht voor betrekken stakeholders en de communicatiestrategie (CIE kan hier desgewenst meer guidance op geven).
 - Staatssteuncontrole van DG COMP op iedere maatregel – CIE wijst op noodzaak om DG COMP in vroeg stadium te betrekken.
 - Mijlpalen en doelen per maatregel
 - CIE wil verder dat er een goede rechtvaardiging van de kosten wordt opgenomen (RRF is performance-based). Wijst daarom op verzoek uit brief Dombrovskis dat er een nationale kostencoördinator moet komen die ook direct met CIE in overleg treedt.
 - CIE wijst erop dat het principe van retroactiviteit niet consequent wordt toegepast. Datum van 1 februari 2020 als startdatum is leidend, kosten die voor deze datum zijn gemaakt komen niet in aanmerking. Daarbij geeft CIE aan dat veel hervormingen al in het budget zijn opgenomen en dat moet worden uitgelegd hoe tijdelijke hervormingen structurele impact hebben. Verder moet dubbele financiering voorkomen worden. Daarnaast geeft CIE aan dat terugkerende investeringen (“recurring costs”) niet in aanmerking komen voor het concept RRP. Ten slotte wijst CIE ook op de deadline van 31 augustus 2026 als uiterste

termijn waarvoor de kosten van investeringen mogen worden opgevoerd en mijlpalen en doelen behaald moeten zijn.

- Op de verschillende componenten geeft CIE o.a. de volgende feedback:
 - Ten aanzien van de CSR's geeft CIE aan dat meer aandacht kan worden besteed aan de huizenmarkt (hypotheekrenteaftrek), arbeidsmarkt (positie ZZP'ers). Verder bij anti-witwasmaatregelen aandachtspunt dat geen maatregelen worden meegenomen die in kader van implementatie nieuwe anti-witwasrichtlijn al moeten worden gedaan.
 - Ten aanzien van infrastructuurprojecten (component vier) voor herstellen wegen is CIE sceptisch: gaat hier vaak om terugkerende investeringen. Ook ligt compliance met het DNSH-principe waarschijnlijk lastig.
 - Ten aanzien van de groene transitie: CIE ziet relevante investeringen in waterstof en belastingmaatregelen. Echter weinig aandacht voor adresseren bottlenecks voor het halen van het hernieuwbare energiedoel, zoals hervormingen in de vergunningverlening. Verder ook vragen over maatregelen om ambities op wind-op-zee te realiseren. Maatregelen zijn beperkt in het kader van wat je bij een flagship kunt verwachten, aldus CIE.
 - Ten aanzien van digitaal: positief dat het een aparte component is, alleen niet voldoende ambitie op de bijdrage aan de digitale transformatie. Zouden graag meer aandacht zien voor digitale oplossingen bedrijfsleven, uitrol 5G, AI, en digitale vaardigheden. Verder volgens CIE onvoldoende balans tussen investeringen en hervormingen.